

FOGALOMTÁR

Allokáció: Felosztás, szétosztás. A befektetési egységek eszközalapok, alapok közötti megosztását jelenti. Szinonimái: egységmegosztás, egységfelosztás, befektetési arány, befektetési megosztás, eszközalap felosztás, eszközalap arány.

Befektetési egység: Az eszközalapban azonos értékű részesedést megtestesítő elszámolási egység. A befektető ezen egységek felhalmozásával és az árfolyamuk növekedése által gyarapítja a tőkét.

Befektetési egységhez kötött életbiztosítás: A befektetési egységhez kötött (ún. unit-linked) életbiztosítás olyan megtakarítással kombinált életbiztosítás, amely lehetővé teszi, hogy az ügyfél aktívan kezelje a befektetéseit, és a magasabb kockázatért cserébe részesedhessen a tőkepiacon jellemzően hosszabb távon elérhető nyereségből.

További hasznos információk:

<https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/biztositasok/életbiztositasok/befektetesi-egyseghez-kotott-életbiztositas>

https://mabisz.hu/wp-content/uploads/2018/09/ul_1x1.pdf

Biztosítás / biztosítási szerződés: Az életbiztosítások igény szerint, személyre szabható módon nyújtanak lehetőséget arra, hogy váratlan tragédia esetén gondoskodjon családjáról, vagy előre tervezett módon gyűjtsön pénzt céljaira. A biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összeg megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére vállal kötelezettséget a biztosított fél vonatkozásában; a szerződő fél pedig (akinek személye eltérhet a biztosítottétól) a biztosítási díj(ak) fizetését vállalja.

További hasznos információk:

<https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/biztositasok>

Biztosítási ág: a biztosítások kockázati ismérvek alapján elhatárolt 2 fő csoportja:

- életbiztosítási ág,
- nem-életbiztosítási ág.

Biztosítási ágazat: a biztosítások biztosítási ágon belüli azonos, illetve egymáshoz hasonló kockázatok alapján elhatárolt csoportja.

Biztosítási ajánlat: A szerződőnek (és a biztosítottnak, ha eltér) a biztosítási szerződés megkötésére irányuló írásbeli nyilatkozata, amely tartalmazza a biztosítás elvállalásához vagy elutasításához szükséges összes adatot, információt, körülményt.

Biztosítási díj: a biztosító kockázatviselésének ellenértéke; összegét és esedékességét a szerződés rögzíti.

- **Egyszeri díj:** Az a díj, amely a szerződés létrejöttének időpontjában – a biztosítás teljes tartamára – egy összegben esedékes. Egyszeri díjas szerződés esetében a szerződőt további díjfizetési kötelezettség nem terheli.
- **Díjrészlet / gyakoriság szerinti díj:** A rendszeres díjfizetésű biztosítások a legelterjedtebb gyakorlat szerint éves díjfizetésűek. Ha a díjfizetés évesnél gyakoribb ütemben történik (havonta, negyedévente, félévente), akkor beszélünk ezen időszaki díjak tekintetében díjrészletről.
- **Első díj / foglalódíj:** Az a díj, amely a biztosítási szerződés megkötésekor válik esedékessé.
- **Folytatólagos díj:** Minden olyan díj, amely a hatályban lévő biztosítás első díját követő díj.

Biztosítási évforduló: Az adott szerződésre vonatkozó biztosítási év vége, azaz az új biztosítási év kezdete.

Biztosítási időszak: Az az időszak, amelyre a biztosítási díj vonatkozik. Rendszeres díjas biztosítások esetén a díjfizetés esedékességétől a következő díjfizetés esedékességéig terjedő időszak.

Biztosítási tartam: A szerződés létrejöttétől a szerződés megszűnéséig tartó időszak. A tartam lehet egész évekre, vagy nyugdíjbiztosítás esetén évre, hónapra és napra pontosan meghatározott, vagy élethosszig szóló (ún. whole-life).

Biztosító: A biztosító az a szervezet, amely a hatályos magyar jogi szabályozás vagy valamely hatályos tagállami szabályozás szerint biztosítási tevékenység végzésére jogosult, s amely a biztosított életével kapcsolatos valamely kockázatot vállalja át (pl. haláleset, baleset, betegség, stb.), illetve a biztosított életének valamely eseményével (pl. házasságával, gyermekének megszületésével, nyugdíjba vonulásával, stb.) összefüggésben teljesít az adott szerződés feltételeiben meghatározott szolgáltatást.

Biztosított: A biztosított az a természetes személy

- akinek az életére, vagy
- az életével kapcsolatos biztosítási eseményre a biztosítási szerződés létrejön,
- tehát akinek az életével összefüggő valamely kockázatot vállalja a biztosító.

Díjfizetési esedékesség: Az az időpont, amikor a szerződőnek a következő díjfizetési időszakra vonatkozó biztosítási díjat meg kell fizetnie.

Diverzifikáció: A befektetési kockázat csökkentésére irányuló portfólió kialakítás, több, eltérő kockázatú (alacsony, közepes, magas) és befektetési irányultságú (régió, iparág, szektor, stb.) eszközalap választásával és arányainak kialakításával.

Értékelési nap: Az a nap, amelyen a biztosító minden eszközalap aktuális bruttó és nettó eszközértékét, illetőleg a befektetési egységek vételi és eladási árfolyamát meghatározza. Az értékelésre – a külső körülmények függvényében – minden munkanapon, de hetenként legalább egyszer sor kerül.

Eszközalap: A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások – a biztosítási szerződésben meghatározott levonásokkal csökkentett – díjából tőkebefektetés céljából létrehozott eszközállomány. Az eszközalap befektetési egységekből áll.

Etikus életbiztosítási szabályok: A Magyar Nemzeti Bank által kidolgozott „etikus életbiztosítási koncepció” fő célja az átláthatóság, a „fair” ár-érték arány elősegítése, és az ügyfelek magasabb szintű tájékoztatása volt többek között azzal a céllal, hogy átláthatóbb és az ügyfelek elvárásainak jobban megfelelő termékekkel növelhető legyen az ügyfelek biztosítási termékekbe vetett bizalma és azokkal kapcsolatos elégedettsége. A 2017. január 1-jét követően forgalomba került termékeket nevezzük etikus biztosításoknak.

Kedvezményezett: A szerződő és a biztosított által közösen megjelölt személy(ek). A kedvezményezett jogosult a biztosítási esemény bekövetkeztekor a biztosító szolgáltatásának igénybevételére (pl. lejáratú szolgáltatás keretében havi járadék kifizetés; betegségbiztosítás esetén gyógykezelés), vagy a kifizetésre kerülő életbiztosítási szolgáltatási összeg felvételére.

- **Haláleseti kedvezményezett(ek):** a biztosított halála esetén a szolgáltatási összegre jogosult személy(ek). Lehet(nek) törvényes örökös(ök), vagy örökösödéstől függetlenül megjelölt személy(ek), az előre rögzítettek szerint.
- **Elérési (lejárati) kedvezményezett(ek):** a szerződés lejáratakor, a biztosított életben léte esetén a lejárati kifizetésre jogosult személy. Lehet maga a szerződő, vagy a biztosított, vagy tőlük eltérő más személy(ek), vagy ezek tetszőleges kombinációja az előre rögzítettek szerint.

Kötvény: A szerződő által benyújtott biztosítási ajánlatra a biztosító részéről adott írásbeli elfogadó nyilatkozatot pótló okirat.

KID: A KID az Európai Unióban egységesen használt dokumentum, mely azzal a céllal készült, hogy áttekinthető és összehasonlítható tájékoztatást nyújtson a lakossági befektetési termékek legfontosabb tudnivalóiról.

További hasznos információk:

<https://mabisz.hu/gyakran-ismetelt-kerdesek-az-europai-kid-kapcsan/>

Likviditás: A biztosítás alapú befektetési termékek esetében a likviditás egyfelől hozzáférhetőséget jelent: az eszközalapokból vásárolt befektetési egységek *technikailag* ugyanis bármikor eladhatók, pénzre válthatók, néhány nap alatt visszavásárolhatók (persze nem mindegy, hogy milyen árfolyamon). Másfelől a likviditás árfolyam szemléletű megközelítés is lehet. E szerint likviditás jellemzi azon biztonságos, alacsony kockázatú eszközalapokat, melyek árfolyama stabil, nem ingadozó, s ilyen szempontból jelentősebb piaci árfolyammozgások esetén is őrzik értéküket, azaz szükség esetén veszteség nélkül (vagy jelentősebb veszteség nélkül) visszavásárolhatók. Ilyenek például a kötvény, vagy a pénzügyi eszközalapok.

Nettó eszközérték: Egy eszközalap bruttó eszközértékének a befektetési egység alapot terhelő közvetlen költségekkel és az alapkezelési díjjal csökkentett értéke.

Nyugdíjbiztosítás: A nyugdíjbiztosítás az időskori évek anyagi biztonságát segít megteremteni. Ezek a termékek elérhetőek klasszikus vegyes-biztosítás és unit-linked változatban egyaránt. A nyugdíjcélú megtakarításokat az állam adójóváírással is támogatja. A 2014. január 1-je után kötött nyugdíjbiztosítások éves díjának 20 százaléka, de legfeljebb évi 130 ezer forint visszaigényelhető az szja-ból.

További hasznos információk:

<https://mabisz.hu/nyugdijbiztositas/>

Portfólió: A befektetési egységhez kötött (unit-linked) életbiztosítási szerződéseknél egyfelől a szerződő által választott eszközalapok összességét nevezzük az ügyfél saját portfóliójának. Másfelől portfóliónak nevezzük a biztosítók által – az egyes befektetői profilokhoz illeszkedő tartalommal és aránnyal – összeállított eszközalapok válogatását. (pl. megfontolt portfólió, dinamikus portfólió, stb.)

Prudenciális: Alapelveket, alapszabályokat betartó és az ügyfelek érdekeit képviselő magatartás, működés.

Prudens: A külső jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés.

Szerződő: Az a személy, aki a biztosítási szerződés megkötésére a biztosító felé ajánlatot tesz, és annak elfogadása esetén az érvénybe lépő szerződés biztosítási díjainak megfizetésére kötelezettséget vállal. A szerződő lehet természetes személy, jogi személy, ill. jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

Unit-linked életbiztosítás: Lásd: befektetési egységhez kötött életbiztosítás.

TKM – Teljes Költségmutató: A TKM (Teljes Költségmutató) azt mutatja meg, hogy - adott paraméterek mentén - közelítőleg mekkora hozamveszteség éri az ügyfelet egy elméleti, költségmentes hozamhoz képest amiatt, hogy azt az adott életbiztosítási (nyugdíjbiztosítási) terméken érte el. A típuspéldán keresztül bemutatott költségek tartalmazzák – többek között – a termékbe beépített kockázatok ellenértékét is. A TKM mutató tehát egy, az ügyfelek érdekeit szolgáló, egyszerű mutató, amely egyetlen szám segítségével fejezi ki az adott biztosítás költségeit. Fontos ugyanakkor, hogy a TKM mutatót a mindenkori biztosításpiaci átlagszerződést a lehető legjobban megközelítő *típuspéldán* keresztül számítják ki, tehát nem a konkrét szerződésről ad pontos adatot. A modell a szerződési feltételek szerinti kötelezően választandó biztosítási kockázatok díját veszi költségként figyelembe, és biztosításpiaci átlagdíjjal kalkulál. A Teljes Költségmutató értékét eszközalaponként is bemutatják a biztosítók, erre érdemes külön figyelmet fordítani.

További hasznos információk:

<http://tkm.mnb.hu/>

Volatilis: Változékony. Az árfolyamok értékének mozgására, változására használjuk.